

Силабус курсу

Ступінь вищої освіти доктор філософії

Освітня програма Ветеринарна медицина

Назва кафедри здоров'я тварин і екології

Рік навчання: 1. **Семестр:** 1

Кількість кредитів: 3. **Мова викладання:** державна (українська)

Керівник курсу

ПІП

Карпіцький Миколай Миколайович, доцент, д.філос.н.

Контактна інформація

m.karpickii@snu.edu.ua (e-mail, Teams)

Анотація курсу

Дисципліна «Філософія науки та професійна етика» допомагає сформувати цілісне розуміння природи й призначення філософії та науки, дає знання про філософські проблеми пізнання, про науку, наукову і професійну етику, наукову творчість і наукову картину світу, які необхідні для розуміння основних проблем філософії та науки; розкриває зв'язок між філософією, етикою і наукою, формує гуманітарну культуру, яка дасть змогу майбутньому фахівцю розуміти сутність і соціальну значущість своєї професії, сучасні соціальні та культурні процеси, а також гуманітарне та соціальне значення науки.

Структура курсу

Години (лекц. / практи.)	Тема	Результати навчання	Завдання
2/2	Сутність філософії та способи обґрунтування істини	ПРН01. Мати передові концептуальні та методологічні знання з ветеринарної медицини і суміжних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку та отримання нових знань і здійснення інновацій.	обговорення теми, дискусія
2/2	Раціональний тип знання: філософія та наука	ПРН01. Мати передові концептуальні та методологічні знання з ветеринарної медицини і суміжних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку та отримання нових знань і здійснення інновацій.	обговорення теми, дискусія

2/2	Поняття та проблеми онтології	ПРН01. Мати передові концептуальні та методологічні знання з ветеринарної медицини і суміжних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку та отримання нових знань і здійснення інновацій.	обговорення теми дискусія
2/2	Антична і новоєвропейська наука	ПРН01. Мати передові концептуальні та методологічні знання з ветеринарної медицини і суміжних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку та отримання нових знань і здійснення інновацій.	обговорення теми, дискусія
0/2	Наукова етика	ПРН01. Мати передові концептуальні та методологічні знання з ветеринарної медицини і суміжних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку та отримання нових знань і здійснення інновацій.	обговорення теми, дискусія
0/2	Морально-етичні проблеми проведення експериментів на тваринах	ПРН01. Мати передові концептуальні та методологічні знання з ветеринарної медицини і суміжних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку та отримання нових знань і здійснення інновацій.	обговорення теми, дискусія
2/0	Філософія математики	ПРН01. Мати передові концептуальні та методологічні знання з ветеринарної медицини і суміжних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку та отримання нових знань і здійснення інновацій.	обговорення теми, дискусія
2/2	Розвиток гносеології в новоєвропейській філософії	ПРН01. Мати передові концептуальні та методологічні знання з ветеринарної медицини і суміжних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку та отримання нових знань і здійснення інновацій.	обговорення теми, дискусія

2/0	Трансценденталізм І. Канта	ПРН01. Мати передові концептуальні та методологічні знання з ветеринарної медицини і суміжних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку та отримання нових знань і здійснення інновацій.	обговорення теми, дискусія
2/2	Сучасна наукова картина світу	ПРН01. Мати передові концептуальні та методологічні знання з ветеринарної медицини і суміжних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку та отримання нових знань і здійснення інновацій.	обговорення теми, дискусія
2/2	Філософія біології та етичні проблеми використання сучасних біотехнологій	ПРН01. Мати передові концептуальні та методологічні знання з ветеринарної медицини і суміжних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку та отримання нових знань і здійснення інновацій.	обговорення теми, дискусія
0/2	Професійна етика	ПРН01. Мати передові концептуальні та методологічні знання з ветеринарної медицини і суміжних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку та отримання нових знань і здійснення інновацій.	обговорення теми, дискусія
0/2	Філософія медицини	ПРН01. Мати передові концептуальні та методологічні знання з ветеринарної медицини і суміжних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку та отримання нових знань і здійснення інновацій.	обговорення теми, дискусія
0/2	Медична деонтологія	ПРН01. Мати передові концептуальні та методологічні знання з ветеринарної медицини і суміжних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку та отримання нових знань і здійснення інновацій.	обговорення теми, дискусія

2/0	Філософія психології	ПРН01. Мати передові концептуальні та методологічні знання з ветеринарної медицини і суміжних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку та отримання нових знань і здійснення інновацій.	обговорення теми, дискусія
2/0	Філософська антропологія та науковий підхід до проблеми людини	ПРН01. Мати передові концептуальні та методологічні знання з ветеринарної медицини і суміжних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку та отримання нових знань і здійснення інновацій.	обговорення теми, дискусія
	Залік	ПРН01. Мати передові концептуальні та методологічні знання з ветеринарної медицини і суміжних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку та отримання нових знань і здійснення інновацій.	опитування

Літературні джерела

1. Бралатан В. П., Гуцаленко Л. В., Здирко Н. Г. Професійна етика. Навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 252 с.
2. Ветеринарна деонтологія : метод. реком. до лабораторно-практ. занять та самост. роб. здобувачів вищ. освіти СВО «Магістр» спец-ті 212 «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза» ден. форми навч. / укл.: В. О. Мельник. Миколаїв: Миколаїв. нац. аграр. ун-т, 2020. 56 с.
3. Вільчинський Ю.М. (кер. авт. кол.) Філософія: навчальний посібник / Ю.М. Вільчинський та інші. – К.: Київський національний економічний університет, 2019. – 368 с.
4. Герике К. Опыты на животных в ветеринарии URL: <http://gumanna-osvita.org/research.html?n=171>
5. Гокінг С. Коротка історія часу. – Київ: К. І. С., 2015. – 201 с.
6. Гокінг С., Млодінов Л. Великий замисел. – Харків: КСД, 2017. – 208 с.
7. Гончаренко С. Етика науки / С. Гончаренко // Наукові записки. / ентр.-укр держ пед ун-т ім. В. Винниченка. Серія: Проблеми методики фізико-математичної і технологічної освіти. 2011. Вип. 2. С. 3–12.
8. Гоян І.М., Матвієнко І.С., Сторожук С.В. Філософія. Навчальний посібник / І.М. Гоян, І.С. Матвієнко, С.В. Сторожук. — Івано-Франківськ : Видавець Кушнір Г.М., 2017. — 296 с.
9. Гринів О.І. Філософія. Курс лекцій для аспірантів / О.І.Гринів. – Львів: Тріада Плюс, 2016. – 368 с.
10. Денисенко С. В. Біотичне ставлення до лабораторних тварин у навчальному процесі // Актуальні проблеми сучасної медицини: Вісник Української медичної стоматологічної академії. Т. 13. Вип. 2 (42). Полтава, 2013. С. 242–245.
11. Добреля Н. В., Бухтіярова Т. А. Проблеми біоетики в контексті пандемії COVID-19 // Фармакологія і лікарська токсикологія. 2020. Т. 14. № 3. С. 159–165.
12. Дрозд І. П. Число як принцип світобудови і світорозуміння // Сучасна наукова картина світу: інтеграція наукового та позанаукового знання: збірник наукових праць. – Суми: УАБС НБУ,

2004. –С. 64-69.

13. Етика ділових відносин : навчальний посібник / [Лесько О. Й., Прищак М. Д., Залюбівська О. Б. та ін.] – Вінниця : ВНТУ, 2011. – 309 с.

14. Етика та раціональність у науковому дослідженні : Навчальний посібник / В. С. Ратніков, А. І. Теклюк. Вінниця : ВНТУ, 2022. 143 с.

15. Етичний кодекс ученого України // Вісник НАН України. 2009. № 7. С. 64–68. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0002550-09#Text>

16. Запорожан В.М., Аряєв М.Л. 354 Біоетика та біобезпека: Підручник / В.М. Запорожан, М.Л. Аряєв. К.: Здоров'я, 2013. 456 с.

17. Здоров'я, медицина та філософія: стратегії виживання в умовах ковідної реальності / За наук. ред. Пустовіт С. В., Бугайової Н. М., Палей Л. А. Київ: Українська асоціація з біоетики, 2022. 144 с.

18. Карпіцький М. М. Введення в філософію. Поняття філософії. Філософія та наука. Навчальний посібник / М. М. Карпіцький. Харків: ЛНАУ, 2016. Ч. 1. 40 с.

19. Карпіцький М.М. Онтологічна та функціональна парадигма розуміння життя // Тези доповідей звітної науково-практичної конференції Луганського національного аграрного університету, м. Харків, 21-23 лютого 2017 р. Х.: ЛНАУ, 2017. С. 80-82.

20. Кирильчук В.Е. (та інші). Філософія в короткому викладі. Навчальний посібник. / В.Е. Кирильчук, О.О. Решетов, З.В. Стежко, Г.П. Стежко. Кіровоградський національний технічний університет (КНТУ). – Кропивницький: Імекс-ЛТД, 2020. 188 с.

21. Кобилянська І. І. Трансформація етичних аспектів наукових досліджень в умовах цифровізації / І. І. Кобилянська // Економіка та суспільство. 2023. Вип. 48.

22. Ковальова О. М. Деонтологія в медицині: підручник / О. М. Ковальова, Н. А. Сафаргаліна-Корнілова, Н. М. Герасимчук ; ХНМУ. Харків, 2014. С. 6–12, 34–40, 78–87.

23. Кубрак О.В. Етика ділового повсякденного спілкування: навч. посіб. Суми, 2015. 222 с.

24. Кун Томас. Структура наукових революцій. Київ: Port-Royal, 2001. 228 с.

25. Михайличенко О.В. Історія науки і техніки: Навчальний посібник. Суми: СумДПУ, 2013. 346 с.

26. Основи деонтології: навчальний посібник [Електронний ресурс] : навч. посібн. / укл. Ю.В. Копочинська, С.Б.Латенко; КПІ ім. Ігоря Сікорського. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 87 с. URL: https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/42302/3/Posibnyk_Osnovy-Deontolohii.pdf

27. Основи філософії: навч. посіб./ Л. О. Сандюк, С. П. Симоненко, О. В. Сулим [та ін.]; за ред. М. Ф. Шмиголя. К.: Центр учбової літератури, 2017. 412 с.

28. Попович М. В. Філософія свободи. Харків: Фоліо, 2018. 524 с.

29. Попович Я. М. Синтез філософії та медицини: виникнення біоетичних проблем у медицині, аналіз філософії та медицини на основі їх співпраці і взаємозбагачення // Медсестринство. 2018. № 2. С. 15–18.

30. Поцюрко М. Філософія : навч.-метод. Посібник. Львів: Сполом, 2014. 277 с.

31. Ратніков В. С. Етика та раціональність у науковому дослідженні : навч. посіб. / В. С. Ратніков, А. І. Теклюк. Вінниця: ВНТУ, 2022. 143 с.

32. Резников А. Г. Принципы необходимости и достаточности в экспериментах на животных // Сучасні проблеми біоетики / редкол.: І.Ю. Кундієв (відп. ред.) та ін. К. : «Академперіодика», 2009. С. 143–149.

33. Семенюк Е., Мельник В. Філософія сучасної науки і техніки : підручник . – Вид. 3-тє, випр. та допов. / Е. Семенюк, В. Мельник. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2017. 364 с.

34. Сластенко Е. Ф. Ягодзинский С. Н. Философия медицины: формирование предметного поля // Гілея : наук. вісник : зб. наук. пр. К., 2017. Вип. 126. С. 365–368.

35. Соціально-філософські та етичні проблеми медицини : навч. посіб. / за заг. ред. А. П. Алексеєнко, В. М. Лісового. Харків: Колегіум, 2010. 340 с.

36. Сошніков А. О. Історія філософії: навчальний посібник для аспірантів всіх спеціальностей / А. О. Сошніков. Харків : Майдан, 2016. 162 с.

37. Устинов О. Філософія медицини 21 століття: українське реалії // Український медичний журнал. 2013. № 1 (93). С. 8-9.

38. Філософія науки / за ред. І. С. Добронравої. К.: Київський національний університет імені

Тараса Шевченко, 2018. 255 с.

39. Філософія психології: тексти. Хрестоматія для аспірантів психологічних спеціальностей / укладачі: Ю.Л. Горбенко, Ю.О. Клименко, В.Ф. Моргун (відпов. за вип.). Полтава: ПНПУ імені В.Г. Короленка, 2017. 402 с.

40. Ханстантинов В. О. Філософські проблеми біології : курс лекцій. Миколаїв : МНАУ, 2016. 143 с.

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:**Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Усі завдання навчальні і контрольні завдання виконуються самостійно; посилаються на джерела інформації в разі використання ідей, тверджень, відомостей; надавати достовірну інформацію про результати власної навчальної (наукової) діяльності, джерела інформації. Тези перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час заліку заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись за індивідуальним графіком за погодженням із керівником курсу. Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується таким чином:

Поточний контроль (max 100 балів)			
Змістовий модуль 1 (max 60 балів)		Іспит (теми 1-16)	Загальна сума балів
Опитування під час занять – усно	Есе, презентації результатів виконаних завдань та досліджень, індивідуальні завдання		
40	20	40	100

Шкала оцінювання студентів:

Оцінка в балах	Оцінка за університетською диференційованою шкалою	Оцінка за університетською недиференційованою шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
			Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно	зараховано	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
82-89	Добре		B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
74-81			C	Добре (в цілому правильне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
64-73	Задовільно		D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
60-63			E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
35-59	Незадовільно	незараховано	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
1-34			F	Незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)